

NORSOK Standard

NORSOK A-001:2024

Publisert: 2024-10-28

Språk: Norsk

Retningslinjer for utvikling og utforming av NORSOK standarder og internasjonalt speilansvar

Guidelines for development and drafting of NORSOK standards and international mirroring responsibilities

Referansenummer:
NORSOK A-001:2024 (no)

© NORSOK 2024

Publiseringsinformasjon

Ved eventuell uoverensstemmelse mellom forskjellige formater, vil PDF-versjon legges til grunn.

ICS: 75.180.99, 913

Opphavsrettsbeskyttet dokument

Med mindre annet er angitt, kan ingen del av dette dokumentet reproduseres eller brukes i noen form eller på noen måte uten at skriftlig tillatelse er innhentet på forhånd. Dette inkluderer kopiering og elektronisk bruk, som publisering på internett eller et intranett. Enhver gjengivelse som strider mot dette, kan føre til beslagleggelse, erstatningsansvar og/eller rettslig forfølgelse. Forespørsel om gjengivelse rettes til Standard Online AS.

Innhold		Side
Forord		vi
Orientering		vii
1 Omfang		1
2 Normative referanser		1
3 Termer og definisjoner		1
4 Symboler og forkortelser		3
5 Generelle krav til NORSOK standarder		4
6 Organisering og roller		4
6.1 Eierskap og administrasjon		4
6.2 Opphavsrett		5
6.3 Sektorstyre petroleum, lav-karbon og havenergi		5
6.4 Leder markedsutvikling energi og petroleum (SN)		5
6.5 Prosjektleder (SN)		5
6.6 Ekspertgrupper og leder		5
6.7 Ekspertgruppe som speilkomite		6
6.8 Ethiske prinsipper og varslingsrutine		6
6.9 Konfidensialitet		6
7 Standardens prosjektfaser		7
7.1 Oversikt over prosjektfaser		7
7.2 Behandling av forslag til ny petroleumsstandard		7
7.3 Oppstart av NORSOK revisjon		8
7.4 Revisjonsgruppens arbeid med utkast til revidert (ny) standard		8
7.5 Åpen høring		9
7.6 Godkjenning av standard		10
7.7 Publisering		11
7.8 Periodisk gjennomgang		11
7.9 Tilbaketrekking		13
8 Rettelser i gyldige standarder		14
8.1 Generelt		14
8.2 Mindre redaksjonelle endringer		14
8.3 Tekniske rettelser og kravendringer		14
8.4 Rettelser foreslått tre år etter utgivelse		15
9 Formalkrav til NORSOK-standarder		15
9.1 Generelt		15
9.2 Språk		17
9.3 Oversettelser		17
9.4 Forord		17
9.5 Revisjonsendringer		18

9.6	Normative referanser	18
9.7	Termer og definisjoner	18
9.8	Forkortelser	19
9.9	Rettigheter og kontaktinformasjon	19
9.10	Datablad	19
9.11	Nummerering	19
9.11.1	Utgave og revisjonsnummerering	19
9.11.2	Navngiving av filer i revisjonsprosessen	19
10	Speiling av internasjonale standarder	19
Tillegg A	(normativt) Normative elementer i NORSOK-standarder	20
A.1	Generelt	20
A.2	Normative elementer - norsk språklige dokumenter	20
A.2.1	Forord	20
A.2.2	Orientering	21
A.2.3	Omfang	21
A.2.4	Normative referanser	21
A.2.5	Termer og definisjoner	21
A.2.6	Forkortelser og symboler	23
A.2.7	Opphavsrett og kontakt	23
A.3	Normative elementer - engelsk språklige dokumenter	23
A.3.1	Foreword	23
A.3.2	Introduction	24
A.3.3	Scope	24
A.3.4	Normative references	24
A.3.5	Terms and definitions	24
A.3.6	Abbreviations and symbols	25
A.3.7	Copyright and contact	26
Tillegg B	(normativt) Presentasjon av standard til godkjenning	27
B.1	Utforming og oversendelse	27
B.2	Godkjenning i Sektorstyre petroleum, lav-karbon og havenergi – Veiledning	27
B.3	Nøkkelinformasjon om arbeidet	27
B.4	Tekniske endringer med kost nytte vurdering i den nye utgaven	28
B.5	Ekspertgruppens vurdering av nytten til den reviderte standarden	28
Tillegg C	(normativt) NORSOK revisjonsmandat - Periodisk gjennomgang og prosjektbeskrivelse	30
C.1	Resultat periodisk gjennomgang	30
C.2	Revisjonsmandat	30
Tillegg D	(informativt) Tidsplan for NORSOK prosjektfaser – mal til planlegging	33
Tillegg E	(normativt) Internasjonalt ansvar	35
E.1	Organisering	35

E.2	Norsk ansvar overfor CEN og ISO	35
E.3	Involvering i internasjonalt arbeid	36
E.3.1	Generelt	36
E.3.2	Nivåer av involvering i internasjonalt arbeid	36
E.4	Prosjektledelse	37
Tillegg F (informativt) Eksempler på speilingsansvar		38
Litteratur		39

Forord

NORSOK A-001:2024 ble vedtatt som NORSOK direktiv (standard) 2024-10-28.

NORSOK A-001:2024 erstatter NORSOK A-001:2021.

Tillegg A, B, C og E er normative. Tillegg D og F er informative.

Revisjonsendringer for dette dokumentet:

Det er gjort mindre justeringer i dokumentet for å reflektere gjeldende arbeidsprosesser og verktøy.

Formalkrav til NORSOK forordet er beskrevet i [9.4](#) og i [tillegg A](#).

Orientering

Dette direktivet reflekterer de viktigste retningslinjene i ISO/IEC Directives Part 1 og ISO/IEC Directives Part 2 samt Standard Norges regler for standardiseringsarbeid [\[1\]](#).

Direktivet er godkjent av Sektorstyre petroleum, lav-karbon og havenergi for å definere utviklingen av NORSOK- standarder og hvordan deltagere i standardiseringsarbeidet og Standard Norge skal følge opp dette arbeidet

Målgruppen for dette direktivet er eksperter og revisjonsledere i NORSOK-arbeidet, prosjektledere i Standard Norge, og Sektorstyre petroleum, lav-karbon og havenergi.

Begrepsmerknader i punkt 3 og eventuelle tillegg i dokumentet kan være enten normative eller informative.

Retningslinjer for utvikling og utforming av NORSOK standarder og internasjonalt spelansvar

1 Omfang

Dette direktivet beskriver delaktivitetene og metodikken i utviklingen og utformingen av NORSOK standarder og NORSOK komiteenes internasjonale spelansvar.

2 Normative referanser

Følgende dokumenter er referert til i teksten på en slik måte at innholdet helt eller delvis inngår som krav i dette dokumentet. For daterte referanser gjelder bare den angitte utgaven. For udaterte referanser gjelder den nyeste utgaven av dokumentet det refereres til (med eventuelle endringer).

ISO Code of Ethics and Conduct

ISO/IEC Directives Part 1, *Procedures for the technical work*

ISO/IEC Directives Part 2, *Rules for the structure and drafting of International Standards*

NS-EN 45020:2006, *Standardisering og beslektede aktiviteter - Generelle termer (ISO/IEC Guide 2:2004)*

3 Termer og definisjoner

I dette dokumentet gjelder følgende termer og definisjoner.

3.1

AT

authoring tool

verktøy for produksjon av standarder på maskinlesbart, beriket NISO STS xml format

3.2

direktiv

retningslinje(r), veiledning, forskrift, instruks som angir hvilket oppdrag som skal løses og i hovedtrekk hvordan det skal gjøres

Begrepsmerknad 1: NORSOK-direktivet bygger på ISO og IEC sine direktiver.

3.3

eieravtale

kontrakt som regulerer forholdet mellom NORSOK-eierne med hensyn til forpliktelser og utøvelse av NORSOK-eierskapet

3.4

åpen høring

åpen invitasjon om å gi kommentarer til et utkast til en standard

3.5

konsensus

alminnelig enighet karakterisert ved at ingen betydningsfull berørt part er vedvarende uenig på vesentlige punkter som er oppnådd gjennom en prosess der det er prøvd å ta hensyn til alle parter det angår og forlike eventuelle motstridende argumenter

Begrepsmerknad 1: Konsensus innebærer ikke nødvendigvis enighet.

[KILDE: [NS-EN 45020:2006](#), 1.7.]

3.6

oppdragsavtale

avtale mellom NORSOK-eierne og Standard Norge som definerer roller, ansvar og oppgaver gjeldende NORSOK-arbeid og forvaltningen av NORSOK-standardene

3.7

pre-høring

invitasjon til å gi tilbakemeldinger i forkant av en eventuell revisjon for å få bransjens oppfatning av hvorvidt en standard bør revideres, forbli uendret, internasjonaleses eller trekkes tilbake

3.8

periodisk gjennomgang

systematisk gjennomgang for å beslutte om en standard skal revideres, forbli uendret, internasjonaleses eller trekkes tilbake

3.9

revisjonsmandat

prosjektmandat

beskrivelse av rammen for gjennomføring av et revisjonsprosjekt inklusiv tidsplan, aktiviteter og ressurser for arbeidet

Begrepsmerknad 1: [Tillegg C](#) i dette dokumentet inneholder malen for NORSOK revisjonsmandatene.

3.10

speilkomite

nasjonal gruppering (ekspertgruppe eller sektorstyre) som ivaretar norske interesser og aksjoner i forhold til behandling av internasjonale standarder innen et bestemt fagområde og som er bindeledd til det internasjonale arbeidet

3.11

årlig tildelingsbrev

brev fra NORSOK-eierne som beskriver hvilke standardiseringsområder som skal støttes og størrelsen på bidrag til de ulike initiativene

3.12

skal (krav)

uttrykk i et dokument som brukes for å angi objektivt etterprøvbare kriterier som skal følges strengt, uten avvik, for å hevde samsvar med dokumentet

Begrepsmerknad 1: Krav uttrykkes ved å benytte den verbale formen som er spesifisert i tabell 3 i 7.2 i [ISO/IEC Directives Part 2](#).

[KILDE: [ISO/IEC Directives 2](#), 3.3.3]

3.13**bør (anbefaling)**

uttrykk som brukes for å angi at et valg eller handlingsforløp anses som særlig egnet, uten nødvendigvis å nevne eller utelukke andre

Begrepsmerknad 1: Anbefalinger uttrykkes ved å benytte den verbale formen som er spesifisert i tabell 4 i 7.3 i [ISO/IEC Directives Part 2](#).

Begrepsmerknad 2: I negativ form betyr anbefalingen at et mulig valg eller et visst handlingsforløp ikke foretrekkes, men at det ikke utelukkes.

[KILDE: ISO/IEC Directives 2, 3.3.4]

3.14**kan (tillatelse)**

uttrykk som brukes for å angi samtykke eller frihet (eller anledning) til å gjøre noe

Begrepsmerknad 1: Tillatelser uttrykkes ved å benytte den verbale formen som er spesifisert i tabell 5 i 7.4 i [ISO/IEC Directives Part 2](#).

EKSEMPEL Negative tillatelser (kan ikke/ may not) er ikke tillatt i standarder: "Operatøren kan ikke slå på strømmen."

[KILDE: ISO/IEC Directives 2, 3.3.5]

3.15**kan (mulighet)**

uttrykk som brukes for å angi forventede eller tenkelige utfall, enten disse er materielle, fysiske eller tilfeldige

Begrepsmerknad 1: Muligheter uttrykkes ved å benytte den verbale formen som er spesifisert i tabell 6 i 7.5 i [ISO/IEC Directives Part 2](#).

[KILDE: ISO/IEC Directives 2, 3.3.6]

3.16**kan (evne)**

uttrykk som brukes for å angi egnethet, egenskap eller kvalitet som er nødvendig for å oppnå noe

Begrepsmerknad 1: Evner uttrykkes ved å benytte den verbale formen som er spesifisert i tabell 6 i 7.5 i [ISO/IEC Directives Part 2](#).

[KILDE: ISO/IEC Directives 2, 3.3.7]

4 Symboler og forkortelser

For dette dokumentet gjelder følgende symboler og forkortelser.

API	American Petroleum Institute
EG	ekspertgruppe
CEN	European Committee for Standardization (<i>Den Europeiske Standardiseringsorganisasjonen</i>)
CENELEC	European Committee for Electrotechnical Standardization (CENELEC) (<i>Den Europeiske Elektrotekniske Standardiseringsorganisasjonen</i>)
EN	European standards (European Norm)
Havtil	Havindustritilsynet

ISO	International Organization for Standardization (<i>Den Internasjonale Standardiseringsorganisasjonen</i>)
IEC	International Electrotechnical Commission (<i>Den Internasjonale Elektrotekniske Kommissjonen</i>)
NORSOK	NORsk SOKkels Konkurranseseposisjon
NP	nytt prosjekt
SC	sub committee (underkomité)
SN	Standard Norge
TC	technical committee (teknisk komite)
WA	workshop agreement

5 Generelle krav til NORSOK standarder

NORSOK-standarder skal:

- gi krav (shall) som grunnis ut fra en kost-nytte betraktning, produksjonseffektivitet, eller risikoreduserende effekt for å oppnå et akseptabelt sikkerhetsnivå;
- ta utgangspunkt i internasjonale og europeiske standarder for å foreta opsjonsvalg og valgte tillegg til disse standardene;
- angi funksjonsbaserte krav og anbefalinger for å oppnå standardiserte løsninger, som begrenser varianter av systemer, grensesnitt og komponenter;
- angi preskriptive krav og anbefalinger;
- uttrykke klare krav eller anbefalinger, kort og konsist;
- utvikles under mottoet: “godt nok er godt nok”.

NORSOK-standarder kan være et utgangspunkt for utviklingen av internasjonale dokumenter, basert på kompetanse fra sikker og kostnadseffektiv drift fra norsk sokkel.

NORSOK ekspertgrupper (EG) og dokumentrevisjoner skal drives i tråd med Standard Norges regler som igjen er forankret i prosessene beskrevet i [ISO/IEC Directives Part 1](#). [ISO/IEC Directives Part 2](#) gir en veiledning på hvordan dokumenter bygges opp og generelle skriveregler. Dette direktivet har presedens dersom det er avvik mot beskrivelser gitt i ISO direktivene. Sektorstyre petroleum, lav-karbon og havenergi har endelig beslutningsmyndighet ved uenigheter i komiteer.

NORSOK krav har presedens foran en internasjonal normativt referert standard ved konflikt. NORSOK standardene utvikles for olje og gass næringen, men kan benyttes av andre interessenter eller industrier.

6 Organisering og roller

6.1 Eierskap og administrasjon

NORSOK-standarder utvikles av og for den norske petroleumsindustrien [\[2\]](#). Standardene eies av den norske petroleumsindustrien representert ved Offshore Norge, Norsk Industri og Norges Rederiforbund. Forvaltningen utøves av Standard Norge gjennom eieravtalen, oppdragsavtalen og årlig tildelingsbrev mellom partene.

6.2 Opphavsrett

Deltakerne i EG eller standardiseringsprosjekt har opphavsrett til eget bidrag i standardens innhold dersom dette er av en slik art at det kan opphavsrettslig beskyttes. Eierne har opphavsretten til NORSOK standardene.

6.3 Sektorstyre petroleum, lav-karbon og havenergi

Sektorstyre petroleum, lav-karbon og havenergi skal lede standardiseringsvirksomheten innen petroleumsindustrien og havindustrien i Norge, herunder fastsette strategi, arbeidsprogram og budsjett, medvirke til å fremskaffe finansiering, bidra til å fremskaffe nødvendig egeninnsats eller dugnadsressurser, allokere personellressurser og godkjenne NORSOK standarder. Oppgavene deres er beskrevet i eget mandat [3].

Sektorstyre petroleum, lav-karbon og havenergi er oppnevnt av Standard Norges styre og skal være et bindeledd mellom Standard Norge og brukerne av dokumentene.

6.4 Leder markedsutvikling energi og petroleum (SN)

Leder markedsutvikling energi og petroleum er bindeleddet mellom SN og Sektorstyre petroleum, lav-karbon og havenergi, og rapporterer status og fremdrift for virksomheten. Leder kommuniserer framdrift på NORSOK prosjekter til Sektorstyre petroleum, lav-karbon og havenergi for godkjenning. Finansiering og markedskommunikasjon er hovedaktiviteter. Rollebeskrivelse for prosjektleder ligger i SN sitt kvalitetsstyringssystem bør fjerne referanse til SN sitt interne KS system.

6.5 Prosjektleder (SN)

Prosjektleder sine oppgaver er å administrere, dokumentere og tilrettelegge for nasjonalt og internasjonalt standardiseringsarbeid innenfor sitt ansvarsområde i tråd med strategi, handlingsplan og budsjett vedtatt av Sektorstyre petroleum, lav-karbon og havenergi. Rollebeskrivelse for prosjektleder ligger i SN sitt kvalitetsstyringssystem.

NORSOK arbeid skal godkjennes i Sektorstyre petroleum, lav-karbon og havenergi og følges opp av prosjektleder. Framdrift skal rapporteres mot godkjente planer i SN sitt prosjektstyringssystem.

Standardiseringsfaglig forankring ligger hos fag- og personalleder gjennom prosesser i Standard Norges kvalitetssystem. Standard Norge sertifiseres årlig etter NS-EN ISO 9001 [4] og NS-EN ISO 14001 [5].

6.6 Ekspertgrupper og leder

Oppgaver for EG-medlemmer og -ledere er dekket av "Mandat for ekspertgruppe og leder" [3]. EG-medlemmene har som oppgave å ivareta bransjens interesser innenfor et spesifikt fagfelt og består av fageksperter fra relevante norske aktører utvalgt i samarbeid med Standard Norge. Havindustritilsynet kan nominere kandidater til revisjonsgrupper og ekspertgrupper. Havindustritilsynets kandidater i gruppene har rolle som observatører og kan fremme sine interesser ved å delta i de diskusjoner som finner sted. Havindustritilsynet kan uttale seg på like linje med alle andre deltakende interessenter, men har som observatører ikke stemmerett.

EG-medlemmer skal ha tilhørighet i et selskap som er registrert i Brønnøysundregisteret (enkeltmannsforetak er også registrert). For pensjonister praktiseres en overgangsordning så lenge industrien ønsker deres bidrag i det videre arbeidet.

MERKNAD Dersom man ønsker å invitere eksperter fra selskaper eller organisasjoner i utlandet får de en rolle som observatør i NORSOK arbeidet. Se regler for standardiseringsarbeid [1].

EG-leder velges av EG og skal som hovedregel være ansatt i et selskap fra NORSOK eierne.

Etablering av nye EG skal godkjennes av Sektorstyre petroleum, lav-karbon og havenergi.

EG-leder, eller den som utpekes av EG-leder i samarbeid med SN, leder revisjoner av NORSOK standarder innen egen faggruppe. De får den formelle rollen revisjonsleder.

NORSOK EG har speilansvar for ISO, IEC og EN standarder innen sitt fagområde.

6.7 Ekspertgruppe som speilkomite

En EG som fungerer som en speilkomite for en eller flere ISO eller CEN komiteer som skal opprettholdes som en aktiv komite for å ivareta nasjonalt ansvar, se [punkt E.3](#) med ansvar type 3a.

ISO og CEN standarder er oppe til periodisk gjennomgang (systematic review) hvert femte år. Der Norge er "aktivt medlem" (P-member) i komiteen skal Standard Norge stemme på om dokumentet skal bekreftes, revideres eller trekkes tilbake. Ved stemme på revisjon skal det som hovedregel også nomineres norske eksperter til revisjonsarbeidet. Tilbaketrekking skal alltid begrunnes.

En EG som følger en ISO eller EN standard skal opprettholdes så lenge gruppen mener at standarden er relevant.

Dersom EG mener at en standard bør revideres, plikter Norge å stille med ressurser til å revidere standarden. Sektorstyre petroleum, lav-karbon og havenergi eller EG har ansvar for å identifisere ressurser.

Hvis en EG ikke lenger har nasjonal eller internasjonal portefølje kan den legges ned. EG kan anbefale til Sektorstyre petroleum, lav-karbon og havenergi at en ekspertruppe legges ned. Beslutningen tas av Sektorstyre petroleum, lav-karbon og havenergi.

6.8 Etiske prinsipper og varslingsrutine

Deltagere i nasjonalt og internasjonalt standardiseringsarbeid skal:

- oppføre seg profesjonelt og med aktsomhet, redelighet og saklighet;
- ivareta medvirkning og beslutningslojalitet;
- opptre upartisk og ikke gi noen virksomheter eller enkeltpersoner urettmessige fordeler;
- si ifra hvis egen habilitet kan trekkes i tvil under deltagelse i arbeide;
- avstå fra handlinger som kan svekke tilliten til egen person, selskap, petroleumsnæringen og standardiseringsorganisasjoner;
- behandle alle vi kommer i kontakt med gjennom arbeidet med høflighet og respekt;
- følge [ISO Code of Ethics and Conduct](#).

Deltagere i standardiseringsarbeid som oppdager brudd på etiske prinsipper skal varsle dette til SN prosjektleder som håndterer dette i tråd med interne prosedyrer. Sektorstyre petroleum, lav-karbon og havenergi kan kontaktes om en er i tvil om hvem som bør få varselet.

6.9 Konfidensialitet

Deltagere i standardiseringsarbeid skal behandle sensitiv informasjon som berører virksomheten, samarbeidende virksomheter eller kollegaer, med aktsomhet, også når det ikke er pålagt taushetsplikt. Arbeid med revisjoner er ikke offentlig informasjon utenom offentlig høringer i høringsperioden.

7 Standardens prosjektfaser

7.1 Oversikt over prosjektfaser

Aktivitetsfasene i utarbeidelse av NORSOK standarder er basert på tilsvarende faser i ISO/IEC Directives Part 1. Detaljer i hver av fasene er beskrevet i de påfølgende underpunktene.

7.2 Behandling av forslag til ny petroleumsstandard

Alle nye forslag til petroleumsstandarder skal følge prosedyrene som vist under. Det refereres kortfattet til ISO/IEC dokumenter og verktøy i de innledende fasene.

Alle forslag til nye standarder skal først vurderes fremmet internasjonalt (ISO/IEC). Om de ikke blir godkjent som nye arbeidspunkt internasjonalt så skal de vurderes av EG som nasjonalt prosjekt i regi av NORSOK og eventuelt fremmes for videre saksbehandling i henhold til dette direktivet.

En ny standard utvikles dersom det er definert et allment behov i industrien og vedtas ved konsensus i Sektorstyre petroleum, lav-karbon og havenergi. Minst fire aktører i petroleumsindustrien bør være villige til å delta aktivt i utviklingen av en ny NORSOK standard.

Denne prosessen kan også benyttes der et nytt ISO dokument baseres på eksisterende NORSOK standard.

00 - Forslag til ny petroleumsstandard

Aktivitet	Dokumenter og verktøy	Roller
Forslag til nytt prosjekt fremmes.	Forslag, ISO Form 04 [6]	Alle i norsk petroleumsindustri
Vurdering av EG-tilhørighet eller etablere speilkomite	Forslag, ISO Form 04 [6]	Sekretariat i SN; EG
Vurderes for nasjonal høringsprosess, industristøtte avklares.	Forslag, ISO Form 04 [6]	EG
Nasjonal høringsprosess for nytt prosjekt	E-mail til relevante aktører. Vurdere nyhetssak.	Sekretariat i SN
Godkjenningssprosess. Ved tilslutning til forslaget tas det videre til ISO.	ISO Form 04 [6]	Sektorstyre petroleum, lav-karbon og havenergi

10 - Forslag til ny petroleumsstandard fremmes ISO/IEC

Aktivitet	Dokumenter og verktøy	Roller
ISO / IEC prosess for NP (New Project).	<u>ISO/IEC Directives Part 2</u>	Sekretariat i SN, ISO/IEC: TC eller SC for godkjenning
ISO / IEC prosjekt krever norsk deltager som ivaretar norske interesser		Ekspert
Oppfølgingsprosess mot ISO via speilkomiteen.		EG
ISO / IEC avslår (10.98), sendes tilbake.	ISO høringsverktøy	Sekretariat i SN
Ny NORSOK standard vurderes, se 7.3 Oppstart av NORSOK revisjon. Kommentarer fra nasjonal høringsprosess nytt prosjekt gjøres tilgjengelig.	Knytning mot FN sine bærekraftsmål i revisjonsmandat.	

7.3 Oppstart av NORSOK revisjon

Dette underpunktet beskriver oppstart av revisjonsprosjekter, men gjelder også for en ny standard som har blitt avslått som nytt prosjekt i ISO/IEC der petroleumsbransjen mener den er nødvendig for aktiviteten på norsk sektor.

Utvikling av nye standarder og revisjon av eksisterende standarder vil i stor grad følge samme prosess.

NORSOK standarder vurderes revidert ved en periodisk gjennomgang hvert femte år eller ved behov, se [7.8](#).

20 - Oppstart av NORSOK revisjon

Aktivitet	Dokumenter og verktøy	Roller
Oppnevne revisjonsleder og revisjonsgruppe som har et klart oppdrag fra sin leder/ organisasjon.	Møtereferat, revisjonsmandat	Samarbeid mellom SN, EG og Sektorstyre petroleum, lav-karbon og havenergi
Ta hensyn til innspill gitt til forrige utgave og fra pre-høringen (se 7.8).	“Comments sheet”	Sekretariat i SN og EG
Sikre eksperter og ressurser for deltagelse og gjennomføring av revisjonsarbeidet ^a	Revisjonsmandat SNProsjekt	Bransjen og eierne for tildeling av ressurser
Etablerere plan for revisjonen.	Revisjonsmandat, tillegg C , tillegg D	EG eller revisjonsgruppen
Sende ut dokumenter åtte uker før neste møte i Sektorstyre petroleum, lav-karbon og havenergi	Prosjektmandat, tillegg C	Sekretariat i SN
Presentasjon av prosjektet	Saksbehandling i Sektorstyre petroleum, lav-karbon og havenergi	Sekretariat i SN (evt revisjonsleder eller EG-leder)
Godkjenne oppstart av prosjektet	Styreplan for protokoll	Sektorstyre petroleum, lav-karbon og havenergi
^a Som et minimum skal revisjonsleder være foreslått og interessen i industrien dokumenteres i mandatet.		

Det skal utarbeides ett prosjektmandat og malen er gitt i [tillegg C](#).

[Tillegg D](#) skal brukes for tidsplanlegging av revisjon med prosjektfaser og ISO koder da denne gir en veiledning i å etablere milepæler i prosjektmandat. Erfaringer tilsier at prosjekter bør planlegges med 24 måneders forløp eller mer.

Formelle avvik til ISO revisjonsprosessen:

- NORSOK revisjoner skal godkjennes i Sektorstyre petroleum, lav-karbon og havenergi før oppstart.
- I følge [ISO/IEC Directives Part 2](#) skal en eksisterende standard der innholdet eller hensikten forblir det samme gå rett på ISO stage 20 eller høyere. Det kreves med andre ord ingen formell godkjenning dersom det er nok interesserte parter (minimum fire for revisjoner).

7.4 Revisjonsgruppens arbeid med utkast til revidert (ny) standard

Alle krav og anbefalinger som inkluderes i standarden skal være i samsvar med elementene i [punkt 5](#). Krav og anbefalinger skal formuleres slik at de forstås når de tas ut av sammenhengen og kan leses av både mennesker og maskiner.

Informativ tekst bør legges i tillegg eller gis som referanser til litteraturlisten, alternativt legges til som merknader.

EG-leder er ansvarlig for arbeidet som utføres av revisjonsgruppen og skal sikre at alt arbeid utføres i samsvar med EG sitt mandat som er beskrevet i prosjektmandatet.

30 - Revisjonsgruppens arbeid med utkast til ny eller revidert standard

Aktivitet	Dokumenter og verktøy	Roller
I oppstartsmøtet gjennomgås prosjektmandatet, skriveregler samt roller og ansvar ved NORSOK prosessen	A-001 og SN sine hjemmesider	Sekretariat i SN
Tilrettelegge et felles elektronisk arkivsystem for formelle prosjektdokumenter ^{ab}	SN sitt til en hver tid gjeldende elektroniske arkivsystem (ISolutions). Definere hva som lagres i dette systemet (møtereferat, kladd, originale figurer) Etablere en elektronisk plattform for andre relevante dokumenter og uformell kommunikasjon (e.g Sharepoint)	Sekretariat i SN
Tilrettelegge en felles elektronisk plattform for samhandling av arbeidsdokumenter i prosjektgjennomføring. Standarden utvikles etter konsensusprinsippet ^c	SN til en hver tid gjeldende elektroniske samhandlingsverktøy (Teams, Authoring)	Sekretariat i SN; Revisjonsgruppen
Rapportere framdrift til EG-leder og SN	Statusrapport SNProsjekt	Sekretariat SN eller Revisjonsleder
Ferdigstille forslaget til høringsutkast (minimum 2 uker før EG møtet) ^d		Revisjonsgruppen
Gjøre en faglig kvalitetssikring (også kommentering). Godkjenning-konsensus	Møtereferat	EG
Når EG har akseptert forslag til revidert NORSOK-standard, skal dette sammen med anbefaling sendes til SN og dokumenteres	ISolutions (husk filnavn og dato)	EG-lederen; Sekretariat i SN
SN kvalitetssikrer dokumentet for høring ^e		Sekretariat i SN
<p>^a Et prosjektutviklingsverktøy eller samhandlingsverktøy kan benyttes i arbeidsgruppene for informasjonsdeling.</p> <p>^b Relevante standarder som deles med revisjonsgruppen vanmerkes for å forhindre distrubusjon av standarder som er tiltenkt komite arbeidet. Disse lagres i ISolutions eller i SN samhandlingsverktøy.</p> <p>^c NORSOK standarder under bearbeiding skal ikke distribueres fritt.</p> <p>^d Krav og anbefalinger skal være markert i høringsutkastet i AT da dette blir synlig ved høring.</p> <p>^e Samordningsmøte 2 ihht. SN sin interne prosedyre.</p>		

Standarder som oversendes fra revisjonsgruppen til Standard Norge skal følge krav i dette direktivet. Språkformuleringer og alt teknisk innhold skal være ferdigstilt, inklusive tabeller og figurer. Dokumentene skal utvikles i AT.

7.5 Åpen høring

Når utkastet til revidert standard er klar for kommentering legges dokumentet ut på åpen høring i den elektroniske høringsportalen [7]. Høringsfristen er normalt åtte uker. Interessenter kan abonnere på høringer fra Standard Norge.

Revisjonsgruppen skal behandle alle høringskommentarer og dokumentere komiteens beslutninger. Behandlede høringskommentarer skal lagres og være tilgjengelig i forbindelse med fremtidige revisjoner hos Standard Norge. Tilbakemeldinger kan, på forespørsel, gis til den som har gitt kommentaren.

Sekretariat i SN kan sammen med ekspertgruppeleder drøfte faglige problemstillinger med organisasjoner involvert i revisjonsprosjektet for å fange opp detaljer der det ikke oppnås konsensus. Manglende konsensus skal dokumenteres og legges ved høringen.

Figurer skal være skalerbare i henhold til ISO/IEC Directives Part 2.

40 - Høringsprosess i industrien

Aktivitet	Dokumenter og verktøy	Roller
Publisere standarden i høringsportalen ^a	«Standard på høring» web publisering [7]	Sekretariat i SN
Informere relevante ekspertgrupper om høringen	Mail-korrespondanse, LinkedIn	
Kommentarene sammenstilles og sendes fra SN til revisjonslederen og EG lederen	Excel eller word fil med kommentarer	Sekretariat i SN
Kommentarene behandles og beslutninger dokumenteres	Excel eller word ISOlutions (opsjon) SNProsjekt	Revisjonsgruppen (alternativt løftes til ekspertgruppen)
Høringsmøter med interessenter kan avholdes ved behov for forståelse av inngitte kommentarer	Excel eller word	Ekspertgruppen/ revisjonsgruppen; Høringskontakt
^a Standarder som legges på åpen høring betegnes prNORSOK X-xxx:20YY.		

7.6 Godkjenning av standard

Når revisjonsgruppen har oppnådd konsensus om det endelige utkastet til den nye standarden, og har fått EG godkjenning for at den er klar til publisering, skal standarden tilbake til Standard Norge for kvalitetssjekk i forkant av saksbehandling i Sektorstyre petroleum, lav-karbon og havenergi sammen med EG-leders skriftlige anbefaling om utgivelse.

EG-leder har et ansvar for å avklare en situasjon der enighet ikke er oppnådd i prosjekt gruppen. Dersom EG leder velger å fremme et utkast for godkjenning til Sektorstyre petroleum, lav-karbon og havenergi, i en situasjon der konsensus er oppnådd (men ikke enighet), skal part som er uenig kunne anke beslutningen om å søke publiseringsgodkjenning. Sektorstyre petroleum, lav-karbon og havenergi er da ankeinstans.

50 - Godkjenning av standard

Aktivitet	Dokumenter og verktøy	Roller
EG får standarden til godkjenning (minimum to uker) ^a	Møtereferat eller avstemming i høringsportalen	EG
Det lages en anbefaling om publisering i henhold til malen med en presentasjon av vesentlige endringer i standarden og kost nytte vurdering av disse.	Tillegg B – Anbefaling om publisering.	EG-lederen (alternativt revisjonslederen)
Ny eller revidert standard med anbefaling sendes ut åtte uker før møte i Sektorstyre petroleum, lav-karbon og havenergi for at industrien skal kunne forberede en godkjenning.	Dokument og tillegg B .	Sekretariat i SN
Presentasjon av anbefaling og endringer	Dokument og tillegg B	Revisjonsleder eller EG leder
Partene i Sektorstyre petroleum, lav-karbon og havenergi saksbehandler og godkjenner dokumentene	Dokument og tillegg B	Sektorstyre petroleum, lav-karbon og havenergi
Avstemming og vedtak ^a	Møtereferat	Sektorstyre petroleum, lav-karbon og havenergi
SN skal kvalitetssikre standarden med hensyn på formalfeil, skrivefeil og format før publisering ^{bc}	SN sitt interne kvalitets system	Prosjektstøtte i SN; Sekretariat i SN; Revisjonslederen
Endelig utkast deles med revisjonsgruppen for kvalitetskontroll	Pdf utskrift (evt AT)	Revisjonslederen
<p>^a EG og Sektorstyre petroleum, lav-karbon og havenergi skal ved underkjenning gi konkret tilbakemelding på hva som skal til for at standarden kan godkjennes. Dokumentet korrigeres i henhold til anvisninger.</p> <p>^b Samordningsmøte 3 ihht. SN sin interne prosedyre.</p> <p>^c Teamsmappen legges over i SN sitt arkiv etter at revisjonen er avsluttet.</p>		

7.7 Publisering

Publisering av NORSOK dokumenter gjøres i sin helhet av SN. SN skal publisere NORSOK-standardene senest 15 virkedager etter godkjenningen.

60 - Publisering av standard

Aktivitet	Dokumenter og verktøy	Roller
Standarden merkes med publiseringsdato og utgivelsesår.		Sekretariat i SN
Publiseres og gjøres tilgjengelig i nettbutikken.	SN sitt interne produksjon- og kvalitetssystem.	Sekretariat i SN
Standarden promottes på SN sine nettsider. Ekstra markedsføringsaktiviteter som Standard Morgen, LinkedIn vurderes.		Sekretariat i SN

7.8 Periodisk gjennomgang

For å sikre en regelmessighet i kvalitetsgjennomgangen gjøres det hvert 5. år en vurdering av NORSOK-standardene. Ved behov kan industrien og eierne når som helst foreslå et revisjonsprosjekt. Den periodiske

gjennomgangen skal resultere i en begrunnet innstilling. Resultatet av gjennomgangen skal være et av følgende alternativer:

- standarden fremmes for å utvikles til en ISO standard ([7.2](#));
- standarden videreføres slik den er (eksisterende utgave beholdes uendret i inntil 5 år);
- standarden revideres ([7.3](#));
- standarden trekkes tilbake ([7.9](#)).

Selskaper som støtter revisjon oppfordres til å fremme kandidater til revisjonsarbeidet slik at EG får en liste over mulige deltagere.

Standard Norge arkiverer erfaringer og kommentarer for hver NORSOK-standard som vil være en del av grunnlaget for periodisk gjennomgang.

90 - Periodisk gjennomgang

Aktivitet	Dokumenter og verktøy	Roller
Periodisk gjennomgang i EG ^a	Porteføljeoversikt (> 5 år). Resolusjon med begrunnet anbefaling (møtereferat) ^b	EG, industrien
Dersom standarden bør revideres, utføre pre-høring for å innhente innspill fra industrien (8 uker). ^c	Lage en infosak på nettsiden der SN informerer om en mulig oppstart revisjon med en 8 ukers frist på å gi tilbakemeldinger. Microsoft Forms for tilbakemeldinger	Sekretariat i SN
Sammenstille innspill fra pre-høringen til EG.		Sekretariat i SN
Innstilling og resultat fra pre-høring (3.7) om videre arbeid med standarden skal ha konsensus (3.5) .	Resolusjon (i møtereferat)	EG
Standarden revideres, utarbeide revisjonsmandat (3.9) , se fase 20 (7.3) .		EG-leder, revisjonslederen og sekretariat i SN
Standarden fremmes til ISO/IEC, se fase 00, (7.2) .		
Standarden beholdes slik den er (uendret), krever ingen videre aktivitet		
Standarden trekkes tilbake, se fase 95 (7.9)		
<p>^a Dersom ekspertgruppen beslutter å forlenge levetiden med 5 år, avsluttes periodisk gjennomgang (3.8). Dersom standarden bør vurderes for revidering, gjennomføres pre-høring (3.7) som beskrevet her. Se siste linje ved tilbaketrekking.</p> <p>^b Dersom standarden er referert i andre standarder eller av regulerende myndigheter (Havtil m.fl.) skal dette fremgå i anbefalingen.</p> <p>^c Som del av pre-høring (3.7) bør det kartlegges:</p> <ul style="list-style-type: none"> — hvilke punkter som bør justeres ved revisjon; — om det finnes nye teknologier, metoder eller andre elementer som bør inkluderes; — brukererfaringer med standarden; — om det finnes relevante internasjonale standarder eller nye lovkrav som bør tas hensyn til; — interesse for å delta aktivt i revisjonsarbeidet. 		

7.9 Tilbaketrekking

Tilbaketrekking av en NORSOK-standard skal vurderes av EG når en ny internasjonal standard dekker NORSOK standarden (ISO/IEC, CEN/CENELEC). Vurderingen til EG fremlegges sektorstyre som tar beslutning hvorvidt standarden skal trekkes eller ikke.

MERKNAD WA dokumenter kan kun eksistere i 6 år fra første utgivelse, se ISO dokumenttyper [\[8\]](#).

95 - Tilbaketrekking av standard

Aktivitet	Dokumenter og verktøy	Roller
EG lager en innstilling	Notat, innstilling	EG
Tilbaketrekking av NORSOK standard besluttet av sektorstyre.	Styreplan for protokoll	Sektorstyret
Informerer industrien	Informere instanser som referer til denne standarden (ISO, API, CEN, Havtil m.fl.) Lage en infosak på nettsiden der SN informerer om en tilbaketrekking.	Sekretariat i SN

8 Rettelser i gyldige standarder

8.1 Generelt

En gyldig NORSOK-standard kan bli modifisert grunnet følgende:

- redaksjonelle endringer;
- tekniske rettelser;
- kravendringer;
- behov for tilleggskrav.

MERKNAD 1 Modifisering på grunn av redaksjonelle endringer og tekniske rettelser krever et rettelsesblad/corrigendum (AC).
Modifisering på grunn av endringer i krav krever et tilleggsblad/amendment (A1).

Ved behov for rettelser tre år etter utgivelse, se beskrivelsen i punkt [8.4](#).

MERKNAD 2 Standard Norges prosedyre følges, og prinsippene i dette punktet er i tråd med den.

Evaluerings av hvorvidt en rettelse utføres, avgjøres av Standard Norge i samråd med EG-leder. Dette gjøres for å rette punkter som kan lede til feil eller risikofylt bruk av standarden. Rettelsene skal publiseres som ett rettelsesblad. En konsolidert standard, som inkluderer rettelser, skal publiseres.

8.2 Mindre redaksjonelle endringer

Ved mindre redaksjonelle endringer som følge av skrivefeil eller lignende, der det tekniske innholdet ikke påvirkes, gjennomføres en forenklet prosedyre. Det utarbeides ett rettelsesblad (corrigendum: AC). I et konsolidert dokument beskrives endringene etter forordet til standarden. Dato for endringen skrives inn i dokumentet. Ved opptrykk beholdes dato og år for opprinnelig revisjon.

EKSEMPEL Eksempel på forord til rettelser:

NORSOK R-003N:2017 ble vedtatt som NORSOK standard 2017-06-30.

Corrigendum AC:2019 til NORSOK R-003:2017 ble utgitt i april 2019 og rettelserne finnes i dette dokumentet, NORSOK R-003:2017+AC:2019 .

8.3 Tekniske rettelser og kravendringer

Der det foreslås rettelser som endrer krav og anbefalinger, bør endringsforslagene sendes på åpen høring.

Ved kravendringer skal standarden gis ut på nytt. Ved få og oversiktlige endringer kan det utgis et rettelsesblad (addendum: /A1:XXXX) etter at høringen er gjennomført og et konsolidert dokument (+A1:XXXX). Sektorstyre skal godkjenne endrede krav.

EKSEMPEL 1 Typiske innledninger i forordet på en standard (NORSOK Z-015) som er oversatt og rettet.

a) Hoveddokumentet fra 2020:

NORSOK Z-015:2020 ble fastsatt som NORSOK Standard 2020-12-10 og utgitt 2020-12-31. NORSOK Z-015:2020 erstatter NORSOK Z-015:2019.

b) Oversatt dokument fra 2020:

NORSOK Z-015:2020 was adopted as NORSOK Standard 2020-12-10 and published 2020-12-31. English translation was published 2021-mm-dd.

c) Rettelser til dokumentet utgitt i 2021:

NORSOK Z-015:2020/AC:2021 ble utgitt 2021-mm-dd.

d) Konsolidert hoveddokument (a og c):

NORSOK Z-015:2020+AC:2021 ble adoptert som NORSOK Standard 2022-mm-dd og utgitt 2022-mm-dd. NORSOK Z-015:2020+AC:2021 erstatter NORSOK Z-015:2020 og NORSOK Z-015:2020/AC:2021.

EKSEMPEL 2 Eksempel på rettelsestekst:

Rettelser er gjort i punkt 6.3.4.1 og i Tillegg B.4.2. Krav om 25 dykk fra fartøy som opereres på DP er fjernet og markert som gjennomstreket tekst.

8.4 Rettelser foreslått tre år etter utgivelse

Når det foreslås rettelser til standarder som er eldre enn tre år skal det ikke utarbeides tilleggsdokumenter. Standarden skal da revideres, se underpunkt [7.3](#).

9 Formalkrav til NORSOK-standarder

9.1 Generelt

Reglene for utforming av NORSOK-standardene er gitt i [ISO/IEC Directives Part 2](#), og dette dokumentet. Dette dokumentet har forrang fremfor ISO- og IEC-direktivene.

Utforming av tabeller og figurer skal følge [ISO/IEC Directives Part 2](#).

Generelle termer og definisjoner skal være i henhold til [NS-EN 45020:2006 - Standardisering og beslektede aktiviteter - Generelle termer](#).

Standard Norges til enhver tid gjeldende hovedverktøy for utvikling og utgivelse av NORSOK standarder skal benyttes.

EKSEMPEL 1 Authoring tool (AT) for dokumentutvikling ble introdusert i 2020

Krav og anbefalinger skal formuleres i fullstendige setninger med subjekt, objekt og predikat slik at setningen beholder sin mening om den tas ut av sin sammenheng.

EKSEMPEL 2 En veileder for å utarbeide gode kravformuleringer er publisert av IOGP [\[9\]](#)

Revisjonsarbeidet skal utføres av EG eller revisjonsgrupper i samsvar med konsensusprinsippet, se også [ISO/IEC Directives Part 1](#).

Noen skriveregler som skal etterleves:

- Overskrifter skal ikke leses som innledning til krav og anbefalinger gitt i en påfølgende liste.
- Bruk alltid fulle setninger som kan stå på egne ben (objektet og formålet skal være klart om setningen tas ut av sammenhengen).

- Unngå å gjenta krav fra andre standarder, referer til disse (kopirettigheter).
- Hengende avsnitt er ikke tillatt, se [figur 1](#), da referanser til disse blir tvetydige.
- Formler bør nummereres.
- Tabeller og figurer skal nummereres og de skal henvises til fra teksten før de forekommer.
- Noter i teksten til tabeller og figurer kan kun inneholde informativ tekst. Bruk av termene "skal", "bør" eller "kan- tillatelser" og deres ekvivalente begreper, er ikke tillatt.
- Begrepsmerknader og fotnoter til figurer og tabeller kan inneholde krav.

Incorrect	Correct
<p>5 Designation</p> <p>The quick brown fox jumps over the lazy dog. } The quick brown fox jumps over the lazy dog. } hanging The quick brown fox jumps over the lazy dog. } paragraphs</p> <p>5.1 XXXXXXXXXXXX</p> <p>The quick brown fox jumps over the lazy dog.</p> <p>5.2 XXXXXXXXXXXX</p> <p>The quick brown fox jumps over the lazy dog.</p> <p>The quick brown fox jumps over the lazy dog. The quick brown fox jumps over the lazy dog. The quick brown fox jumps over the lazy dog.</p> <p>6 Test report</p>	<p>5 Designation</p> <p>5.1 General</p> <p>The quick brown fox jumps over the lazy dog.</p> <p>The quick brown fox jumps over the lazy dog.</p> <p>The quick brown fox jumps over the lazy dog.</p> <p>5.2 XXXXXXXXXXXX</p> <p>The quick brown fox jumps over the lazy dog.</p> <p>5.3 XXXXXXXXXXXX</p> <p>The quick brown fox jumps over the lazy dog.</p> <p>The quick brown fox jumps over the lazy dog. The quick brown fox jumps over the lazy dog. The quick brown fox jumps over the lazy dog.</p> <p>6 Test report</p>

Figur 1 — Hengende avsnitt (fra ISO/IEC Directives Part 2)

¹Norske og engelske begreper som er omfattet av erklæring av overensstemmelse er gitt i [tabell 1](#).

¹ Dette kan omfatte et bestemt materiale, produkt, installasjon, prosess, system, rolle eller organ som samsvarsvurdering er brukt på.

Tabell 1 — Norske og engelske begreper som er omfattet av erklæring av overensstemmelse

Norsk	Engelsk
akkreditering	accreditation
godkjenning	approval
revisjon	auditing
kalibrering	calibration
sertifikat	certificate
sertifisering	certification
samsvar	conformity
samsvarsvurderingsorganer	conformity assessment bodies
samsvarsvurdering	conformity assessment
erklæring	declaration
evaluering	evaluation
inspeksjon	inspection
laboratorieleidelse	laboratory management
kvalifikasjoner	qualifications
registrering	registration
prøvetaking	sampling
overvåking	surveillance
testing	testing
usikkerhet	uncertainty
validering	validation
verifisering	verification

9.2 Språk

NORSOK-standardene skal skrives på engelsk (Oxford eller Storbritannia). Operasjonelle standarder som foreligger på begge språk kan skrives på norsk eller så skal de oversettes til norsk når brukerne ikke har krav om å beherske engelsk.

9.3 Oversettelser

Oversettelser gjøres på godkjent originalstandard av språkkonsulenter i henhold til SN prosedyrer eller internt i SN. Oversettelser skal kvalitetssikres av revisjonsgruppen. For de standardene som er utgitt både på engelsk og norsk, skal den originale språkversjonen gjelde dersom det oppstår uoverensstemmelser i forståelsen av standarden. I forordet gis det informasjon om publikasjonsdato. I forordet skal det fremgå om dokumentet er oversatt, se [9.4](#) for eksempeltekst.

9.4 Forord

Forordet er obligatorisk og et informativt element utformet av NORSOK eierne. Tilleggsteksten skal ikke inneholde krav, tillatelser eller anbefalinger.

Tilleggstekst kan inkluderes i samsvar med ISO/IEC Directives Part 2.

Forordet skal innledes med informasjon om hvilket dokument som erstattes av denne utgivelsen.

EKSEMPEL *NORSOK Z-015:2020 ble vedtatt som NORSOK Standard 2020-12-10 og publisert 2020-12-31.*

NORSOK Z-015:2020 erstatter NORSOK Z-015:2019.

Norsk oversettelse ble utgitt 2021-01-14. (hvis oversatt)

Fast tekst del relatert til utvikling og revisjon av NORSOK standarder er beskrevet i [punkt A.2](#) og [punkt A.3](#) på engelsk.

Avsluttende informasjon om revisjonsendringer skal følge underpunkt [9.5](#).

9.5 Revisjonsendringer

Informasjon om revisjonen skal legges inn på slutten av forordet. Informasjon skal inneholde en liste over de viktigste endringene:

- punkter som har blitt endret;
- punkter som er flyttet;
- ny og tillagt tekst;
- forandringer i krav;
- eventuelle tittelendringer.

Endringer listet i forordet skal være på maksimalt en side. Der det er behov for omfattende endringsbeskrivelser kan det lages et eget tillegg som beskriver disse.

EKSEMPEL Formuleringer som kan brukes om revisjonsendringer:

- Viktige forandringer fra den gamle til den nye utgaven.
- Punkt eller underpunkt som har blitt redigert eller flyttet.
- Ny og tillagt tekst.
- Forandringer i krav.

9.6 Normative referanser

Referanser til standarder med krav «skal/shall», føres opp under normative referanser (i [punkt 2](#)). Referanser til andre refererte standarder og dokumenter legges til i litteraturlisten (informativt) sammen med informasjon om lovverk. Litteraturlisten skal plasseres bakerst i dokumentet, etter tilleggene. Refererte standarder skal betegnes med nasjonale adopsjoner, "NS-" når de er adoptert.

EKSEMPEL Korrekt referanse: NS-EN ISO 9001.

Gjengivelse av elementer i et annet NORSOK dokument kan skrives direkte inn i NORSOK standarden for å ivareta lesbarheten, men referansen til kravet skal da ikke inn som normativ referanse, men i bibliografi og dateres.

Maltekster skal følge [punkt A.2](#) og [punkt A.3](#).

9.7 Termer og definisjoner

Alle termer i punkt 3 skal defineres slik at de kan erstattes med den forklarende teksten. Ved oversettelser beholder definisjonene samme nummer i begge språk.

For NORSOK standarder skal alltid termene skal, bør, [kan \(tillatelse\) \(3.14\)](#) og kan (mulighet eller evne) fra [ISO/IEC Directives Part 2](#) gjengis med begrepsmerknader.

Maltekster skal følge [punkt A.2](#) og [punkt A.3](#).

9.8 Forkortelser

Alle forkortelser som brukes 3 ganger eller mer i dokumentet skal listes tematisk eller alfabetisk i [punkt 4](#). Oversatte termer skal følge originalspråkets nummerering. Termer som har forkortelser defineres i [punkt 3](#) og gjentas ikke i [punkt 4](#). Ved mindre hyppig bruk kan forkortelsene skrives ut i teksten. Forkortelser som ikke er brukt i teksten skal ikke listes.

Maltekster skal følge [punkt A.2](#) og [punkt A.3](#).

9.9 Rettigheter og kontaktinformasjon

Nederst på bakerste side (omslaget) av NORSOK-standardene finnes rettighets-informasjon. Maltekster skal følge [punkt A.2](#) og [punkt A.3](#).

9.10 Datablad

Datablad som inngår i NORSOK-standardene skal være tilgjengelige som egne elektroniske filer.

9.11 Nummerering

9.11.1 Utgave og revisjonsnummerering

Standard Norge har ansvar for at NORSOK-standardene nummereres med disiplinkode etterfulgt av en bindestrek og et 3-sifret sekvensnummer, eksempelvis D-001.

Utgavene nummereres med utgivelsesår:

EKSEMPEL NORSOK A-001:2024

9.11.2 Navngiving av filer i revisjonsprosessen

Dokumenter som er på [åpen høring \(3.4\)](#) betegnes "prNORSOK X-XXX:20xx". Rettelser som publiseres i høringsportalen skal betegnes "prNORSOK X-XXX:20xx/A1:20xx".

10 Speiling av internasjonale standarder

EG sin rolle i internasjonalt arbeid er beskrevet i [tillegg E](#).

Tillegg A (normativt)

Normative elementer i NORSOK-standarder

A.1 Generelt

Dette vedlegget inneholder normativ tekst som inngår i NORSOK-standardene. Forordet er utarbeidet i samarbeid med NORSOK eierne. Gjeldende metadata, utforminger og maltekst vil til enhver tid ligge i produksjonsverktøyet for produsering av dokument relatert til NORSOK dokumenter.

A.2 Normative elementer - norsk språklige dokumenter

A.2.1 Forord

Forordet er obligatorisk og følgende maltekst skal inkluderes i alle NORSOK standarder. NORSOK X-###:YYYY ble vedtatt som NORSOK standard YYYY-MM-DD.

NORSOK X-###:YYYY erstatter NORSOK X-###:YYYY.

NORSOK er et akronym for norsk sokkels konkurranseposisjon og omfatter bransjestandarder for Petroleumsindustrien i Norge. Initiativet til NORSOK-standardene ble etablert i 1993 som et samarbeid mellom petroleumsindustrien og norske myndigheter.

Målet var å redusere gjennomføringstiden av prosjekter og utviklings- og driftskostnader for petroleumsinstallasjoner på norsk sokkel.

Petroleumsindustrien har en målsetning om utvikling av og tilgang til standarder med høy kvalitet som bidrar til gode tekniske og kosteffektive løsninger i petroleumsindustrien. Dette vil igjen bidra til god ressursutnyttelse og best mulig petroleumsforvaltning. I et globalt marked vil industrien først og fremst aktivt arbeide for utvikling og bruk av internasjonale standarder.

Formålet med NORSOK-standardene er å:

- dekke det identifiserte gapet mellom internasjonale standarder og det norske behovet;
- redusere behovet for selskapsesifikke krav i størst mulig grad;
- kunne benyttes som referanser i myndighetenes regelverk;
- bidra til kostnadseffektivitet;
- bidra til utvikling innen helse, miljø og sikkerhet for å oppnå et akseptabelt sikkerhetsnivå ;
- gjøre norsk sokkel til et attraktivt område for investeringer og aktivitet.

Utvikling og vedlikehold av standarder skal bidra til å utvikle og opprettholde vår konkurransevne nasjonalt og internasjonalt.

NORSOK-standardene utvikles av eksperter fra den norske petroleumsindustrien og godkjennes i samsvar med konsensusprinsippet i henhold til de retningslinjene som er gitt i NORSOK A-001(no) direktivet.

NORSOK-standardene eies av Offshore Norge, Norsk Industri og Norges Rederiforbund og administreres, forvaltes og publiseres av Standard Norge.

NORSOK-standardene skrives for olje og gass installasjoner offshore, men relevante deler kan benyttes av annen industri.

Tillegg #, # og # er normative. Tillegg #, # og # er informative.

- *Relasjoner til andre standarder beskrives der det er aktuelt.*
- *Hvis tvil - beskriv om standarden dekker topside og subsea scope eller begge.*

A.2.2 Orientering

Følgende tekst fra NORSOK mal skal inkluderes i slutten av orienteringen i alle NORSOK standarder.

Litteraturlisten angir standarder, normer, lover, forskrifter og annen litteratur som kan være relevant i forbindelse med bruken av dette dokumentet.

Normativ tekst inneholder standardens krav. Informativ tekst er kun veiledning til leseren. All tekst i forord, orientering og merknader er informativ tekst. Begrepsmerknader i punkt 3 og eventuelle tillegg i dokumentet kan være enten normative eller informative.

Orienteringen kan inneholde bakgrunn for utgivelsen og identifisere hvem som er målgruppen.

EKSEMPEL Følgende kan inkluderes dersom det er relevant:

- forklaring av sammenheng med andre dokumenter og forskrifter;
- identifiser patentholdere;
- innhold i vedlegg til dokumentet og om disse er normative eller informative;
- tydeliggjøre om standardens virkeområde er både topside og subsea.

Orienteringen kan beskrive hvordan standarden brukes inn i regelverket:

Bruken av anerkjente standarder er beskrevet i Rammeforskriften, fastsatt av Havindustritilsynet, paragraf 24 [\[10\]](#) om bruk av anerkjente normer med tilhørende veiledning og paragraf 25 [\[11\]](#) om søknad om samsvarsuttalelse for enkelte innretninger til havs (SUT) med tilhørende veiledning for inkludering av selskapsveiledninger for bruk av offshore innretninger.

A.2.3 Omfang

Alle dokumenter skal ha en informativ beskrivelse av standardens omfang, punkt 1. Her kan man inkludere om den gjelder subsea og topside eller bare ett av områdene.

A.2.4 Normative referanser

Følgende tekst fra NORSOK mal skal inkluderes i alle NORSOK standarder i punkt 2.

Følgende refererte dokumenter inneholder tekst som helt eller delvis inngår i kravene i dette dokumentet. For daterte referanser gjelder kun den angitte utgaven. For udaterte referanser gjelder den nyeste utgaven av det refererte dokumentet (med eventuelle endringsblad).

eller:

Det er ingen normative referanser i dette dokumentet.

A.2.5 Termer og definisjoner

Følgende tekst fra NORSOK mal skal inkluderes i alle NORSOK standarder i punkt 3.

I dette dokumentet gjelder følgende termer og definisjoner.

eller;

I dette dokumentet gjelder følgende termer og definisjoner i tillegg til termer og definisjoner gitt i [referanse til eksternt dokument xxx].

Følgende definisjoner skal inkluderes i alle NORSOK standarder:

skal (krav)

uttrykk i et dokument som brukes for å angi objektive etterprøvbare kriterier som skal følges strengt, uten avvik, for å hevde samsvar med dokumentet

Note 1 to entry: Krav uttrykkes ved å benytte den verbale formen som er spesifisert i tabell 3 i 7.2 i ISO/IEC Directives Part 2.

[KILDE: ISO/IEC Directives 2 , 3.3.3.]

bør (anbefaling)

uttrykk i et dokument som brukes for å angi at et valg eller handlingsforløp anses som særlig egnet, uten nødvendigvis å nevne eller utelukke andre

MERKNAD 1 Anbefalinger uttrykkes ved å benytte den verbale formen som er spesifisert i tabell 4 i 7.3 i ISO/IEC Directives Part 2.

MERKNAD 2 I negativ form betyr anbefalingen at et mulig valg eller et visst handlingsforløp ikke foretrekkes, men at det ikke utelukkes.

[KILDE: ISO/IEC Directives 2 , 3.3.4.]

kan (tillatelse)

uttrykk i et dokument som brukes for å angi samtykke eller frihet (eller anledning) til å gjøre noe

MERKNAD 3 Tillatelser uttrykkes ved å benytte den verbale formen som er spesifisert i tabell 5 i 7.4 i ISO/IEC Directives Part 2.

[KILDE: ISO/IEC Directives 2 , 3.3.5.]

kan (mulighet)

uttrykk i et dokument som brukes for å angi forventede eller tenkelige utfall, enten disse er materielle, fysiske eller tilfeldige

MERKNAD 4 Mulighet uttrykkes ved å benytte den verbale formen som er spesifisert i tabell 6 i 7.5 i ISO/IEC Directives Part 2.

[KILDE: ISO/IEC Directives 2 , 3.3.6]

kan (evne)

uttrykk i et dokument som brukes for å angi egnethet, egenskap eller kvalitet som er nødvendig for å oppnå noe

MERKNAD 5 Evne uttrykkes ved å benytte den verbale formen som er spesifisert i tabell 6 i 7.5 i ISO/IEC Directives Part 2.

[KILDE: ISO/IEC Directives 2 , 3.3.7]

A.2.6 Forkortelser og symboler

Følgende tekst fra NORSOK mal skal inkluderes i alle NORSOK standarder der det er symboler og forkortelser. Punkt 4 kan slettes dersom det ikke er forkortelser og symboler.

For dette dokumentet gjelder følgende forkortelser og symboler.

A.2.7 Opphavsrett og kontakt

På bakerste side av omslaget skal følgende tekst fra NORSOK mal inkluderes.

<p>Denne NORSOK-standard er utarbeidet med bred bransjedeltakelse fra interesserte parter i norsk petroleumsindustri og eies av den norske petroleumsindustrien representert ved Offshore Norge, Norsk Industri og Norges Rederiforbund.</p> <p>Vær oppmerksom på at selv om det ytterste er blitt gjort for å sikre nøyaktigheten til denne NORSOK-standard, tar verken Offshore Norge, Norsk Industri eller Norges Rederiforbund eller noen av deres medlemmer ansvar for bruken av den.</p> <p>Standard Norge er ansvarlig for administrasjon og utgivelse av denne NORSOK-standard.</p>		
<p>Standard Norge Postboks 242 1326 Lysaker Norway Telefon 67 83 86 00 petroleum@standard.no www.standard.no/petroleum</p>	<p>Standard Online AS Postboks 252 1326 Lysaker Telefon 67 83 87 00 salg@standard.no</p>	<p>Besøksadresse: Lilleakerveien 2a 0283 Oslo</p>

A.3 Normative elementer - engelsk språklige dokumenter

A.3.1 Foreword

Forordet er obligatorisk og følgende maltekst skal inkluderes i alle NORSOK standarder.

NORSOK X-###:YYYY was adopted as NORSOK Standard YYYY-MM-DD.

NORSOK X-###:YYYY supersedes NORSOK X-###:YYYY.

NORSOK is an acronym for the competitive position of the Norwegian continental shelf and comprise petroleum industry standards in Norway. The collaboration initiative in 1993 between the authorities and the petroleum industry initiated the development of NORSOK standards.

Reducing the project execution time and developing and operating cost for petroleum installations on the Norwegian shelf was the target.

The intention for the Petroleum industry is to develop and use standards providing good technical and cost effective solutions to ensure that the petroleum resources are exploited and managed in the best possible way by the industry and the authorities. The industry will actively contribute to the development and use of international standards in the global market.

The NORSOK standards shall:

- bridge the gap based on experiences from the Norwegian continental shelf where the international standards are unsatisfactorily;
- replace oil company specifications where possible;

- be available as references for the authorities' regulations;
- be cost effective; and
- promote the Norwegian sector as an attractive area for investments and activities.

Developing new NORSOK standards and regular maintenance of existing standards shall contribute to maintain the competitiveness both nationally and internationally for the Norwegian petroleum industry.

The NORSOK standards are developed by experts from the Norwegian petroleum industry and approved according to the consensus principles as laid down by the guidelines given in NORSOKA-001(no) directive.

The NORSOK standards are owned by Offshore Norge, the Federation of Norwegian Industries and the Norwegian Shipowners' Association. They are managed and published by Standards Norway.

Annex #, # and # is/are normative. Annex #, # and # is/are informative.

- *explanation of the relationship with other standards/regulations;*
- *where appropriate describe if either or both topside and subsea is covered by the document.*

A.3.2 Introduction

Følgende tekst fra NORSOK mal skal inkluderes på slutten av introduksjonen i alle engelskspråkelige NORSOK standarder.

The bibliography lists standards, norms, laws, regulations and other literature that can be relevant to the use of this document.

Normative text contains the requirements of the standard. Informative text is only guidance to the reader. Text in foreword, introduction and notes is informative text. Note to entries in clause 3 and annexes to the document may be either normative or informative.

A.3.3 Scope

All documents shall include an informative description of the scope of the document. The scope can describe if it is applicable for subsea, topside or both.

A.3.4 Normative references

Følgende tekst fra NORSOK mal skal inkluderes i alle engelskspråkelige NORSOK standarder i punkt 2.

The following referenced documents contain text which fully or in part is part of the requirements in the document. For dated references, only the edition cited applies. For undated references, the latest edition of the cited document applies (including amendments).

or:

There are no normative references in this document.

A.3.5 Terms and definitions

Følgende tekst fra NORSOK mal skal inkluderes i alle engelskspråkelige NORSOK standarder i punkt 3.

In this document, the following terms and definitions apply.

or

In this document, the following terms and definitions apply in addition to the terms and definitions in [reference to external document xxx].

Følgende definisjoner skal inkluderes i alle engelskspråkelige NORSOK standarder:

shall (requirement)

expression in the content of a document that conveys objectively verifiable criteria to be fulfilled and from which no deviation is permitted if compliance with the document is to be claimed

Note 1 to entry: Requirements are expressed using the verbal forms specified in ISO/IEC-Directives part 2, clause 7.2, Table 3.

[SOURCE: ISO/IEC Directives 2, 3.3.3.]

should (recommendation)

expression in the content of a document that conveys a suggested possible choice or course of action deemed to be particularly suitable without necessarily mentioning or excluding others

Note 1 to entry: Recommendations are expressed using the verbal forms specified in ISO/IEC-Directives part 2, clause 7.3 Table 4.

Note 2 to entry: In the negative form, a recommendation is the expression that a suggested possible choice or course of action is not preferred but it is not prohibited.

[KILDE: ISO/IEC Directives 2, 3.3.4.]

may (permission)

expression in the content of a document conveying consent or liberty (or opportunity) to do something
Note 1 to entry: Permissions are expressed using the verbal forms specified in ISO/IEC-Directives part 2, clause 7.4 Table 5. [KILDE: ISO/IEC Directives 2, 3.3.5.]

can (possibility)

expression in the content of a document conveying expected or conceivable material, physical or causal outcome.

Note 1 to entry: Possibility is expressed using the verbal forms specified in in ISO/IEC-Directives part 2, clause 7.5 Table 6.

[KILDE: ISO/IEC Directives 2, 3.3.6]

can (capability)

expression in the content of a document conveying the ability, fitness, or quality necessary to do or achieve a specified thing

Note 1 to entry: Capability is expressed using the verbal forms specified in in ISO/IEC-Directives part 2, clause 7.5 Table 6.

[KILDE: ISO/IEC Directives 2, 3.3.7]

A.3.6 Abbreviations and symbols

Følgende tekst fra NORSOK mal skal inkluderes i alle engelskspråkelige NORSOK standarder der det er symboler og forkortelser.

For this document, the following abbreviations and symbols apply.

A.3.7 Copyright and contact

På bakerste side av omslaget skal følgende tekst fra NORSOK mal inkluderes på engelskspråklige NORSOK dokumenter.

<p>This NORSOK standard is developed with broad petroleum industry participation by interested parties in the Norwegian petroleum industry and is owned by the Norwegian petroleum industry represented by Offshore Norge, the Federation of Norwegian Industries and the Norwegian Shipowners' Association.</p> <p>Please note that whilst every effort has been made to ensure the accuracy of this NORSOK standard, neither Offshore Norge, the Federation of Norwegian Industries nor the Norwegian Shipowners' Association, or any of their members will assume liability for any use thereof.</p> <p>Standards Norway is responsible for the administration and publication of this NORSOK standard.</p>		
<p>Standards Norway P.O. Box 242 NO-1326 Lysaker Norway Tel. +47 67 83 86 00 petroleum@standard.no www.standard.no/petroleum</p>	<p>Standard Online P.O. Box 252 NO-1326 Lysaker Norway Tel. +47 67 83 87 00 salg@standard.no</p>	<p>Visiting address: Lilleakerveien 2a NO-0283 Oslo</p>

Tillegg B (normativt)

Presentasjon av standard til godkjenning

B.1 Utforming og oversendelse

Sektorstyre petroleum, lav-karbon og havenergi skal motta revidert standard når EG har gjort den klar for publisering med EG sin anbefaling – «presentasjon av standard til godkjenning». Dokumentene skal sendes til sektorstyre senest åtte uker før neste planlagte møte.

I de påfølgende punktene gjengis innhold som skal finnes i presentasjonen. Malen er laget for et revisjonsprosjekt. For en helt ny standard kan punktene justeres av EG.

MERKNAD Standard Norge har en presentasjonsmal tilgjengelig for dette bruk.

B.2 Godkjenning i Sektorstyre petroleum, lav-karbon og havenergi – Veiledning

Følgende dokumenter og informasjon skal forelegges Sektorstyre for petroleum som bakgrunn for godkjenning av ny eller nyrevidert NORSOK standard.

- 1) Ferdig standard i pdf format.
- 2) En presentasjon av hovedelementene i revisjonsprosjektet skal følge standarden og den skal inneholde:
 - nøkkelinformasjon om arbeidet;
 - beskrivelser av betydelige tekniske endringer med kost nyttevurdering i den nye utgaven i forhold til den tidligere utgaven (samsvar med forordet);
 - EG sin vurdering av nytten av den nye standarden;
 - en anbefaling til Sektorstyre petroleum, lav-karbon og havenergi, kan eventuelt støttes med industriutsagn.

B.3 Nøkkelinformasjon om arbeidet

EG leder og SN prosjektleder skal legge inn nøkkelinformasjon i høyre del av [tabell B.1](#).

Tabell B.1 — Nøkkelinformasjon om arbeidet

NORSOK-standard:	X-XXX
Tittel:	NnnH
Utgave:	Revisjon Y, Måned-År
Forrige utgave:	Revisjon Yy, Måned-År
Referert til av Havtil og myndigheter:	Ja/nei
Revisjonsperiode	Fra dato - til dato
Ekspertgruppe-leder:	Navn/Tittel
Ekspertgruppe:	EG XX (Navn)
Ekspertgruppe-medlemmer:	# spesialister og litt om deres faglige bakgrunn/ bredde
Revisjonsleder:	Navn
Høringsperiode:	Fra dato - til dato
Høringsmøte, dato:	dato (type møte? Video?)
Selskap som engasjerte seg i høringen:	AA, BB, CC, DD, EE, FF

B.4 Tekniske endringer med kost nytte vurdering i den nye utgaven

Det skal gis en beskrivende oppsummering av endringer i den nye utgaven og en kost nytte betraktning for bransjen. Det foreslås å gjengi dette i en tabell som vist under.

Som et minimum bør det gis en oversikt over hvor hoveddelen av kostnadene kommer, og disse bør kunne ses i sammenheng med en antatt nytteverdi for det samme kravet. Der det er umulig å sette monetære størrelser, kan man bruke kvalitative vurderinger med kobling mellom kostnad og nytte for det enkelte krav

Tabell B.2

Oppdatering	Kost/nytte-vurdering
-	
-	
-	
-	
-	
-	

B.5 Ekspertgruppens vurdering av nytten til den reviderte standarden

En oppsummering eller anbefaling skrives som svar på følgende ledeord:

- Beskriv hvilken del av petroleumsbransjen som vil ha mest nytte av standarden?
- Er prosjektmandatet til revisjonsarbeidet oppfylt?
- Vil standarden på kort eller lang sikt medføre:
 - kostnadsendringer (positive/negative) for bransjen?
 - forbedrede HMS betingelser?
 - forbedrede tekniske løsninger?.....

- Hvilket gap fyller standarden i forhold til internasjonale standarder?.....
- Gi en kort kost/nytte-vurdering av standarden. **NORSOK XX bidrar til verdiskapning i form av XXXX**

Tillegg C (normativt)

NORSOK revisjonsmandat - Periodisk gjennomgang og prosjektbeskrivelse

C.1 Resultat periodisk gjennomgang

Periodisk gjennomgang fra dd-mm-yy til dd-mm-yy var initiert av EG xx grunnet (*sett inn hvorfor EG ønsker periodisk gjennomgang*)

Resultat fra periodisk gjennomgang (velg en):

	☐ Behold standarden
	☐ Trekk tilbake standarden (legg ved resultat fra periodisk gjennomgang)
	☐ Foreslå en internasjonal standard
	☐ Forslag til revisjon av eksisterende NORSOK standard, (se resultat fra periodisk gjennomgang og prosjektmandat til godkjenning)

C.2 Revisjonsmandat

Dette er revisjonsmandatet for revisjon av NORSOK-standarder som spesifisert og begrunnet nedenfor, etter periodisk gjennomgang og avstemming i industrien, for godkjenning i Sektorstyre petroleum, lav-karbon og havenergi. Det finnes en mal hos Standard Norge for utfylling.

Tabell Del 1 Tittel og organisatorisk informasjon

Benevnelse og tittel på NORSOK-standard:		
Omfang av NORSOK-standard:		
Redegjørelse for behovet for revisjon av NORSOK-standard:		
Se del 2.		
Plan for arbeidet:		
Start:	Høring:	Publikasjon:
Arbeidet planlegges utført ved:		
— Dugnad		
— Konsulentbistand til en anslått kostnad av kr.: (angi total kostnad og årlig kost) Publisitet rundt revidert standard:		
— Ferdig standard egner seg for Standard Morgen.		
— Ferdig standard bekjentgjøres kun gjennom nyhetsoppslag.		
Grunnlagsdokumenter:		
Relevante dokumenter som NORSOK-standard vil bli basert på:		
Arbeidet bør koordineres med (relevant nasjonal eller internasjonal standardiseringskomite, organisasjon osv.):		
Forberedende arbeid:		
Som revisjonsleder er foreslått: _____		
Arbeidet foreslås utført av (ekspertgruppe): _____		
Inkluderer patentert materiale:		
— Ja (patentholder: _____ er innforstått med forslaget)		
— Nei		
Forslagsstiller (ekspertgruppe e.l.):		
Sted Dato	Sign.	
Ekspertgruppe-leder		
Ansvarlig Standard Norge: Prosjektleder SN		
nnn@standard.no , tel: +47 -		

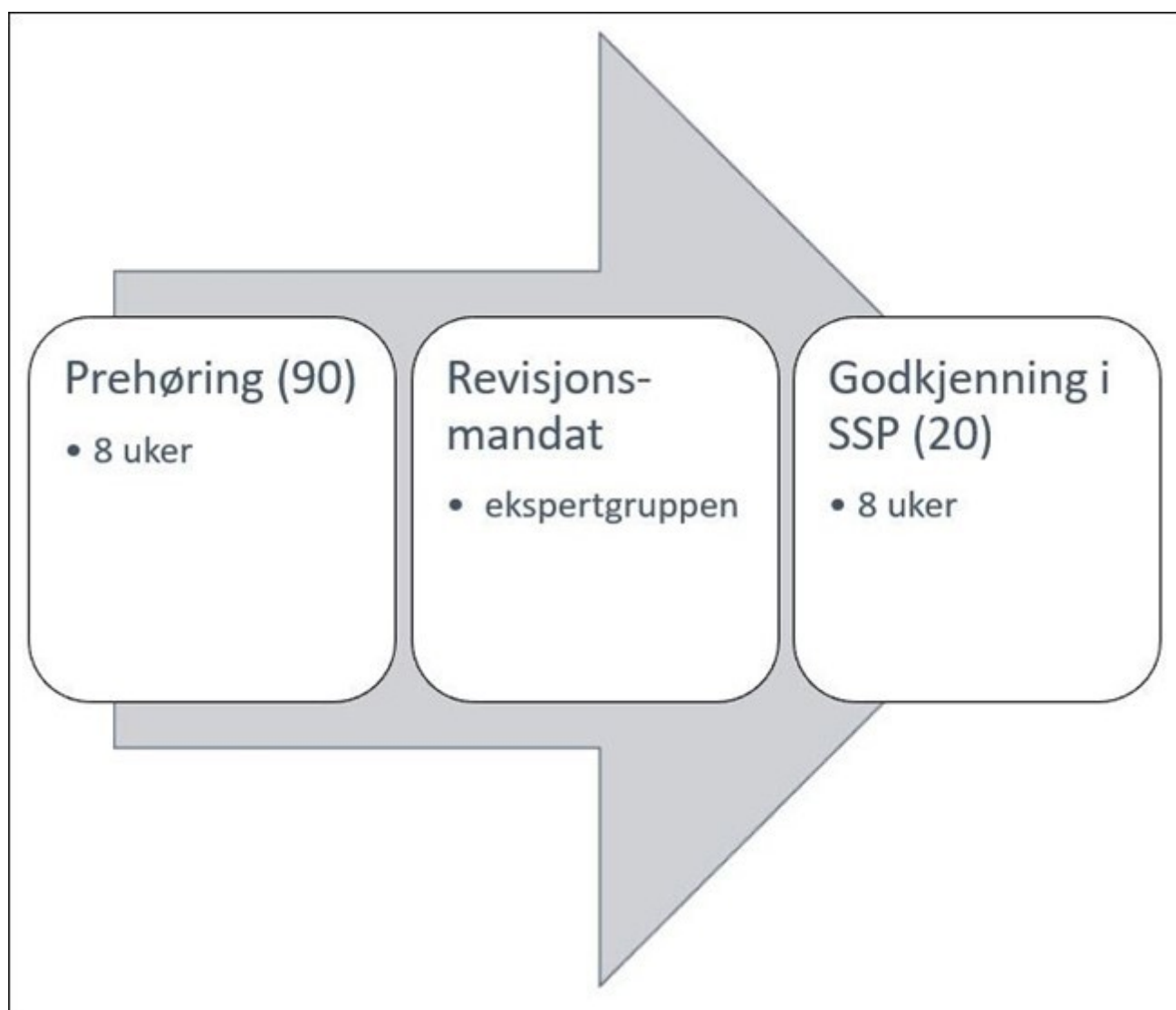
Tabell Del 2- Redegjørelse for behovet for revisjon av NORSOK-standard

Betegnelse og tittel på NORSOK-standard:
1. Formål med forslaget og generell begrunnelse, hvilke problemer den løser osv.:
2. Vil den resulterende standarden bidra til verdiskaping eller kostnadsreduksjon? (Dersom ja, hvordan?):
3. I hvilken grad kan ny revisjon av standard styrke konkurransedyktigheten på norsk sokkel og for norsk industri:
4. I hvilken grad eksisterer det allerede eller vil det bli utgitt internasjonale standarder for det aktuelle området?:
5. Kjente HMS-konsekvenser/-problemer som kan ha sammenheng med manglende standardisering på det aktuelle området:
6. Redegjør for hvordan standarden er brukt som referanse i regelverket for petroleumsvirksomheten:
Annet:
Kryss av for de bærekraftsmålene som dette dokumentet støtter:
— Mål 1: Utrydde fattigdom
— Mål 2: Utrydde sult
— Mål 3: God helse
— Mål 4: God utdanning
— Mål 5: Likestilling mellom kjønnene
— Mål 6: Rent vann og gode sanitærforhold
— Mål 7: Ren energi for alle
— Mål 8: Anstendig arbeid og økonomisk vekst
— Mål 9: Innovasjon og infrastruktur
— Mål 10: Mindre ulikhet
— Mål 11: Bærekraftige byer og lokalsamfunn
— Mål 12: Ansvarlig forbruk og produksjon
— Mål 13: Stoppe klimaendringene
— Mål 14: Liv under vann
— Mål 15: Liv på land
— Mål 16: Fred og rettferdighet
N/A Mål 17: Samarbeid for å nå målene.

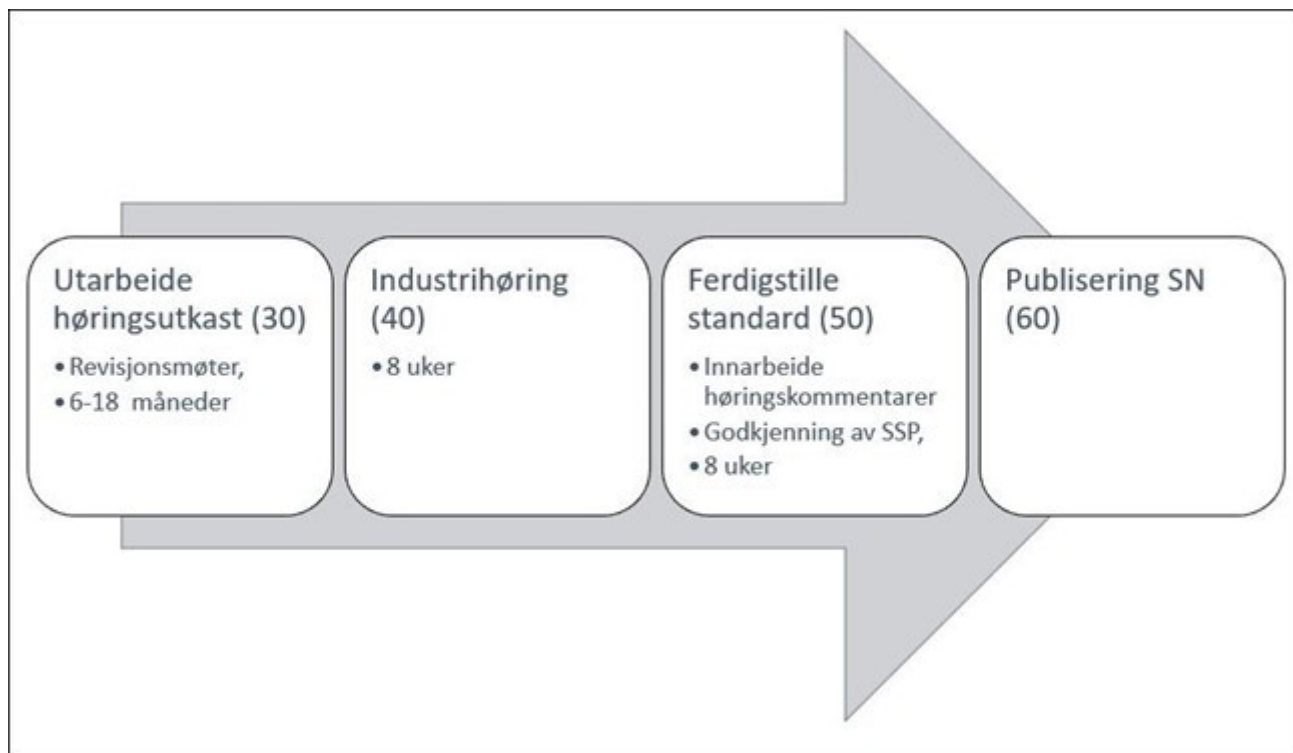
Tillegg D (informativt)

Tidsplan for NORSOK prosjektfaser - mal til planlegging

Sektorstyre godkjenner oppstart av NORSOK revisjoner og ferdigstilt standard for publisering. Grovt estimert så møtes de rundt den 15. i hver tredje måned (mars, juni, september og desember). Standard Norge trenger tid til å utføre QA aktiviteter i tillegg til oppgavene som er skissert i de forenklede figurene. Skissene er tenkt som hjelp i planlegging av arbeidet. Oppstartprosessen er antydnet i [figur D.1](#) og gjennomføringen i [figur D.2](#).

Figur D.1 — Oppstart NORSOK revisjonsprosjekt - tidsakse

Figur D.2 — Gjennomføre NORSOK revisjon, godkjenning og publisering - tidsakse

Tillegg E (normativt)

Internasjonalt ansvar

E.1 Organisering

Alle standardiseringsaktiviteter som støttes av Sektorstyre petroleum, lav-karbon og havenergi bør samkjøres med de nasjonale prioriteringene nedfelt i Sektorstyre petroleum, lav-karbon og havenergi.

EG ledere bør nominere eksperter til internasjonal standardiseringsarbeid i samarbeid med SN. For speilingsarbeid gjelder regler for standardisering i SN [\[11\]](#).

Ekspertene kan også foreslås fra industrien, men vil alltid bli nominert inn til CEN og ISO via SN. Norske eksperter deltar i CEN og ISO standardisering i kraft av sin kompetanse.

Sektorstyre petroleum, lav-karbon og havenergi har et overordnet ansvar for å sikre ressurser til relevant internasjonalt arbeid.

Ekspertgruppene har et formelt ansvar for å speile relevante internasjonale standarder for å sikre at norske interesser er formidlet til ISO og CEN i deres prosesser. Oversikt over de internasjonale komiteene som skal speiles finnes på Standard Norge sine nettsider.

E.2 Norsk ansvar overfor CEN og ISO

Forutsetningene (provisions) som beskrives her er relatert til at SN er P-medlem i ISO/CEN komiteer. Som P-medlem har Norge en plikt til å delta i arbeidet med å avgi stemme på høringer på standarder i de ulike prosjektfasene som kommer til avstemming. Der SN er O-medlem er vi observatører uten stemmeplikt og følger med på dokumenter som er under utvikling.

Pliktene som følger rollene som ekspert og EG-leder er beskrevet i mandat for EG og -leder, se mandatet [\[3\]](#) i litteraturlisten.

EG skal identifisere og vedlikeholde behov for standardisering innen eget fagområde. EG skal være aktive i internasjonale høringsprosesser der de har speilingsansvar og koordinere standardiseringsbehov innen sitt fagfelt.

EG-lederne har ett overordnet ansvar for å definere de internasjonale komiteene som gruppen skal speile. SN skal fasilitere det administrative rundt dokumentdeling i speilansvaret.

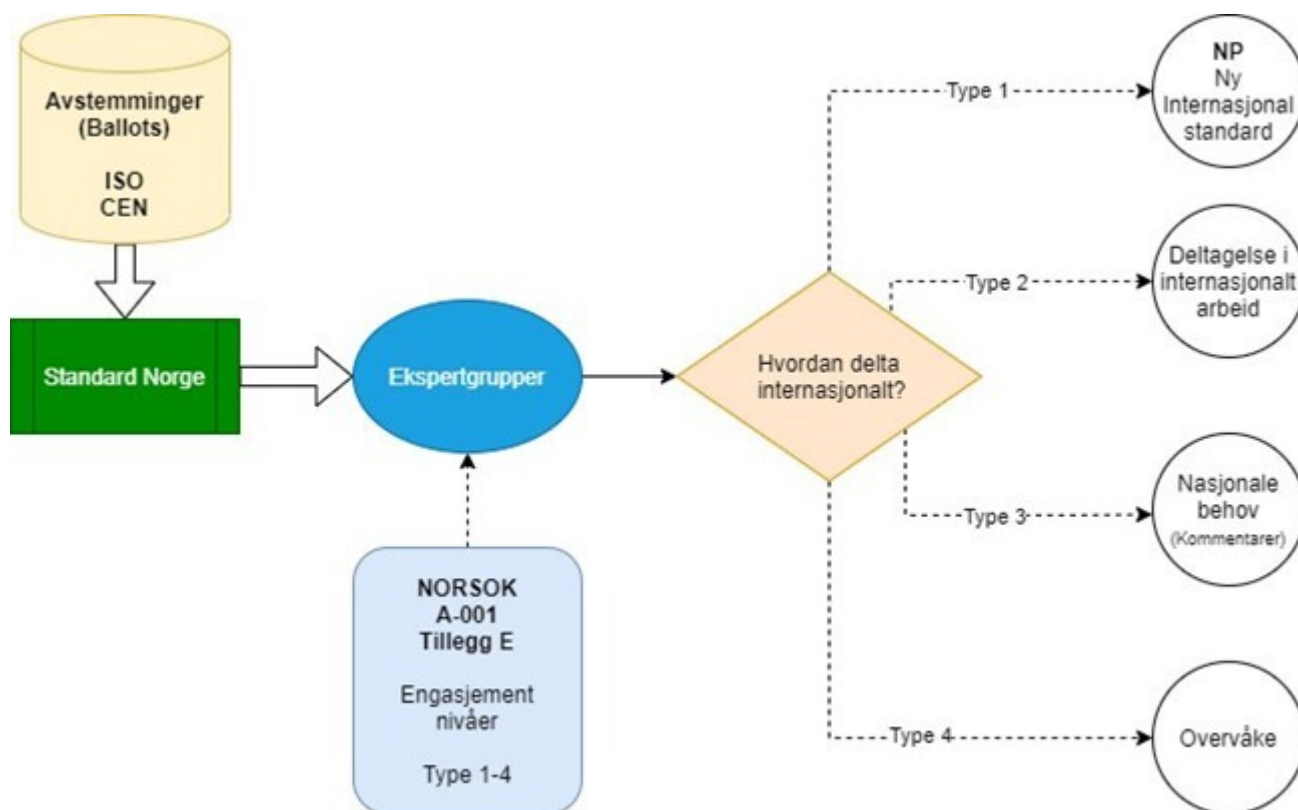
EG bør nominere personer som får særskilt ansvar for å følge spesifikke komiteer eller standarder som beskrevet i mandat for EG og EG-leder [\[3\]](#).

Der Norge har ISO og CEN eksperter som leder relevant internasjonalt arbeid skal disse inviteres inn som observatører til ekspertgruppene. Eksperter som bidrar i internasjonalt arbeid skal på oppfordring rapportere status til EG. Rapportene bør dekke:

- status i aktive komiteer og i revisjoner.
- koordinering inn mot aktuelle NORSOK grupper for å unngå duplisering av krav.

Der EG speiler arbeid uten norsk ekspertdeltagelse, skal de følge med på offentlige høringer der Norge er P-medlem.

SN og EG skal gjøre seg opp en mening om hvordan den skal engasjere seg. SN overvåker informasjonen fra CEN og ISO og skal varsle relevante speilkomiteer. Speilkomiteene skal sende høringsinnspill til SN, primært i SN sin høringsportal.

Figur E.1 — Flyt i internasjonalt arbeid

E.3 Involvering i internasjonalt arbeid

E.3.1 Generelt

Det forventes at EG går gjennom alle relevante internasjonale dokumenter innen sitt fagområde og definerer hvor mye de skal engasjere seg i arbeidet med hvert enkelt dokument. Eksempler på aktivitetsnivåene er beskrevet i punkt E.3.2.

E.3.2 Nivåer av involvering i internasjonalt arbeid

Engasjement deles inn i 4 nivåer:

Type 1: Forslag til ny internasjonal standard (NP):	1	Alle norske interessenter kan foreslå en ny internasjonal petroleumsstandard. Innledende arbeid gjøres i tråd med <u>ISO/IEC Directives Part 1</u> . Ekspertgruppene og Sektorstyre petroleum, lav-karbon og havenergi skal konsulteres før arbeidet starter og SN bistår under disse forberedelsene. Sektorstyre petroleum, lav-karbon og havenergi forelegges forslaget og godkjenner eller avviser initiativet om ny standard. Dersom forslaget godkjennes i ISO skal Norge stille med ekspertise i arbeidet
	2	Når en NORSOK standard foreslås som en ISO (IEC eller EN) standard skal det foreligge ett mandat eller ett beslutningsnotat til Sektorstyre petroleum, lav-karbon og havenergi i tråd med tidsfristene for beslutningssaker (normalt 8 uker).
	3	Internasjonale prosjekter som trenger finansiell støtte må søke Sektorstyre petroleum, lav-karbon og havenergi om midler. MERKNAD Budsjettprosessen starter i september for det påfølgende året og forslagene får en foreløpig innstilling av Sektorstyre petroleum, lav-karbon og havenergi tidlig i desember.
Type 2: Revisjonsledelse eller ekspertdeltagelse innen internasjonal standardisering:	4	Ekspertene deltar aktivt i utvikling av ISO og EN standarder. SN fasiliteterer det praktiske ved at vi nominerer inn relevante norske deltagere til de aktuelle rollene.
	5	Ekspertene i internasjonalt arbeid skal ha noe dialog med ekspertgruppene.
Type 3: Norske behov og kompetanse deles i internasjonale avstemminger og høringer (ISO DIS og prEN):	6	NORSOK eksperter kommenterer på aktive høringer og gir innspill til avstemminger i ISO og CEN. SN formidler dette som nasjonale kommentarer til ISO og CEN.
Type 4: Overvåke status, ikke industriengasjement:	7	For standarder som er irrelevante for petroleumsnæringen i Norge, kan ekspertgruppene velge å kun overvåke dokumenter. For noen av disse kan Norge ha stemmeplikt som P-medlem
	8	For revisjoner fra komiteer der vi er O-medlem følger vi bare med på status i utviklingsarbeidet.

E.4 Prosjektledelse

Internasjonalt standardiseringsarbeid følger reglene i ISO/IEC Directives Part 1 og skrivereglene i ISO/IEC Directives 2.

Ekspertene som deltar i internasjonal standardisering skal benytte ISO sine verktøy, inklusive IOGP sitt tilrettelagte arbeidsområde der dette er foretrukket..

Internasjonale standarder på høring blir publisert i SN sin høringsportal. Kommentarer som skal formidles til ISO skal sendes inn ved bruk av høringsportalen. Der det er en parallell avstemming i CEN og i ISO skal SN normalt legge inn identiske stemmer.

SN kan velge å gi EG direkte tilgang til internasjonale avstemminger og høringer i komiteer de speiler ved bruk av ISO sine verktøy for speiling av avstemminger. Forutsatt at ekspertene benytter verktøyet letter det innsamling av nasjonale stemmer. De nasjonale stemmefristene er 1-2 uker kortere enn de internasjonale fristene for å kunne samkjøre norske kommentarer der de divergerer.

Tillegg F (informativt)

Eksempler på speilingsansvar

Tabell F.1 — Involveringsnivå

Std	Tittel	ISO TC/ SC/ WG	Link Standard Status	Ekspert- gruppe (speil- komite)	Relevant for Ekspertgru- ppe	Status SN/ISO (project portal)	Interessen- i vå
ISO 13628-1	Design and operation of subsea production systems -- Part 1: General requirements and recommendations	67/4/6	https://www.iso.org/standard/54135.html	EG U	Ja, Ekspertene ønsker å delta, men blir forhindret av IOGP. Jobber aktivt i API og NORSOK	http://isotc.iso.org/pp/project/details.action?project=54135&nav=NAVIGATION_DEFAULT	Type 2 Participate
ISO 13628-7	Design and operation of subsea production systems -- Part 7: Completion/workover riser systems	67/4/6	https://www.iso.org/standard/54135.html	EG U	Ja, Ekspertene ønsker å delta, men blir forhindret av IOGP. Viktig at standard ikke blir tilbaketrukket.	http://isotc.iso.org/pp/project/details.action?project=24210&nav=NAVIGATION_DEFAULT	Type 4 Monitor/ abstain
ISO 13702	Technical safety	67/6/1	https://www.iso.org/committee/49598.html	EG S	Norsk ledelse, Medlem i EG S		Type 2 Deltagelse
ISO 15544	Escape evacuation and rescue	67/6/1	https://www.iso.org/committee/49598.html	EG S	Norsk ledelse, Observatør i EG S		Type 2 Deltagelse

Litteratur

- [1] Regler for standardiseringsarbeid; Tilgjengelig på, <https://standard.no/standardisering/regler-for-standardiseringsarbeid/>
- [2] NORSOK standardene, <https://standard.no/standardisering/leveranser/norsok-standards/>
- [3] <https://standard.no/en/sectors/petroleum/organisation/management-and-mandates/>
- [4] NS-EN ISO 9001, *Quality systems*
- [5] NS-EN ISO 14001, *Ledelsessystemer for miljø - Spesifikasjon med veiledning*
- [6] ISO Form 04 New work item proposal. Available at, <https://www.iso.org/iso-forms-model-agendas-standard-letters.html>
- [7] Standard på høring . Tilgjengelig på, <https://standard.no/standardisering/standarder-pa-horing/>
- [8] ISO deliverables, available at <https://www.iso.org/deliverables-all.html>
- [9] IOGP Report 604, <https://www.iogp.org/bookstore/product/guidance-on-requirement-development/>
- [10] Forskrift om helse, miljø og sikkerhet i petroleumsvirksomheten (rammeforskriften), <https://www.havtil.no/regelverk/alle-forskrifter/rammeforskriften/V/24/>
- [11] Forskrift om helse, miljø og sikkerhet i petroleumsvirksomheten (rammeforskriften) <https://www.havtil.no/regelverk/alle-forskrifter/rammeforskriften/V/25/>

Denne NORSOK-standarden er utarbeidet med bred bransjedeltakelse fra interesserte parter i norsk petroleumsindustri og eies av den norske petroleumsindustrien representert ved Offshore Norge, Norsk Industri og Norges Rederiforbund.

Vær oppmerksom på at selv om det ytterste er blitt gjort for å sikre nøyaktigheten til denne NORSOK-standarden, tar verken Offshore Norge, Norsk Industri eller Norges Rederiforbund eller noen av deres medlemmer ansvar for bruken av den.

Standard Norge er ansvarlig for administrasjon og utgivelse av denne NORSOK-standarden.

Standard Norge
Postboks 242
1326 Lysaker
Telefon 67 83 86 00
petroleum@standard.no

Standard Online AS
Postboks 242
1326 Lysaker
Telefon 67 83 87 00
salg@standard.no

www.standard.no/petroleum

Referansenummer:
NORSOK A-001:2024 (no)

© NORSOK 2024

